

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/16/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723011091
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8723011091.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Petra Tobiaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.06.2024 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. poriadku na podklade odvolania obžalovaného A. B. z r u š u j e v rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/106/2023 zo dňa 18.03.2024 výrok o treste u obžalovaného A. B..

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému A. B. - nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XX, E. D. F. G., t. č. vo väzbe od 26.07.2023,

u k l a d á

podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona, s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 3, analógie § 39 ods. 4 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho pre výkon uloženého trestu odňatia slobody z a r a d' u j e do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolania obžalovaných H. I. a ml. J. K. proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/106/2023 zo dňa 18.03.2024.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/106/2026 zo dňa 18.03.2024 boli obžalovaní A. B., H. I. a J. K. uznaní vinnými zo spolupáchateľstva zločinu lúpeže podľa § 20 k § 188 ods. 1, 2 písm. d) Tr. zákona s poukázaním na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 26.7.2023 približne v čase o 14.20 hod. v parku pri železničnej stanici v meste Poprad na chodníku pri lavičke približne vo vzdialenosti šesťdesiat metrov od začiatku chodníka v smere od budovy železničnej stanice do centra mesta Poprad, po vzájomnej dohode všetkých troch obžalovaných,

obžalovaný A. B. pristúpil zozadu k poškodenému L. F., nar. XX.X.XXXX ako ku osobe, ktorá má zjavne sťažený pohyb, pričom zovrel poškodeného ľavou rukou v oblasti ramien a pravou rukou vytiahol poškodenému zo zadného vrečka nohavíc jeho peňaženku, pričom poškodený sa aktívne bránil barlou, ktorou sa zaháňal na obžalovaných ml. J. K. a H. I., ktorí stáli v bezprostrednej blízkosti poškodeného takpovediac „kryli“ obvineného B. a po zmocnení sa peňaženky obžalovaným A. B. tento stiahol poškodeného na chodník, kde ho nechal ležať na chrbte a následne všetci traja obžalovaní z miesta činu ušli smerom k železničnej stanici v Poprade, kde došlo medzi nimi k rozdeleniu si finančného obnosu nachádzajúceho sa v odcudzenej peňaženke, čím poškodenému L. F., trvale bytom I., M. N. XXXX/XX, nespôsobili žiadne zranenia, avšak predmetným konaním bola poškodenému spôsobená majetková škoda v celkovej výške 90,00 eur predstavujúca hodnotu odcudzenej finančnej hotovosti (suma 85,00 eur) a hodnotu odcudzenej peňaženky (suma 5,00 eur),

za čo im bol uložený

obž. A. B.

podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia,

obž. H. I.

podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 2, 5 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov 6 mesiacov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia,

obž. ml. J. K.

podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 36 písm. j), l), § 38 ods. 2, 3 a § 117 ods. 1 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona podmienčne odložený a podľa § 119 ods. 1 Tr. zákona mu bola určená skúšobná doba na 2 roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku obžalovaným A. B., H. I. a ml. J. K. bola uložená povinnosť nahradiť poškodenému L. F. škodu vo výške 70,- eur spoločne a nerozdielne, pričom poškodený L. F. bol podľa § 288 ods. 2 Tr. poriadku so zvýškom svojho nároku na náhradu škody odkázaný na civilný proces..

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný H. I. proti všetkým jeho výrokom ihneď po vyhlásení rozsudku, obžalovaný A. B. podal odvolanie dňa 28.03.2024 proti výroku o treste a obžalovaný ml. J. K. napadol rozsudok dňa 28.03.2024 proti výroku o vine a treste.

Obž. A. B. predložil dôvody odvolania prostredníctvom svojho obhajcu, v ktorých poukázal na to, že pri určovaní druhu trestu a jeho výmery by mal súd prihliadnuť najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy a v neposlednom rade na mimoriadne okolnosti, ktoré v tomto konaní nastali. Čo sa týka samotnej výmery trestu, je toho názoru, že v prípade uloženia trestu boli dané okolnosti na uplatnenie ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona, kedy žiadal súd, aby pri uložení výmery trestu zväzil okolnosti, keď by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre neho neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti by postačoval aj trest kratšieho trvania, teda žiadal, resp. navrhoval, aby súd pri ukladaní výšky výmery trestu uložil tento pod dolnú hranicu trestu ustanoveného Trestným zákonom. Túto žiadosť na zohľadnenie mimoriadneho zníženia trestu odôvodnil skutočnosťami a to, že v konaní pred súdom vinu priznal a svoje konanie úprimne oľutoval, jeho konaním nevznikla škoda, ktorú by mal poškodenému nahradiť (nakoľko peniaze, ktoré sme lúpežou získali odovzdal na polícii), pri širšom výklade posudzovania jeho veku v čase spáchania skutku mal vek blízky veku mladistvému, má úprimnú snahu riešiť svoju aktuálnu situáciu, chce pracovať, je otcom dvoch maloletých detí.

Ďalším dôvodom, prečo si myslí, že konajúci súd mal aplikovať ust. § 39 ods. 1 Tr. zákona je fakt, že to, že vyhlásil vinu, priznal sa k spáchaniu skutku, oľutoval ho, nemalo nijaký vplyv na uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov. Poukázal pritom na fakt, že človek (obžalovaný I.), ktorý ho naviedol na spáchanie tohto trestného činu, ktorý sa mu vyhrážal zbitím, ak skutok nespácha, bol mu uložený trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby rovnako ako jemu, pričom on sa priznal k spáchaniu skutku a oľutoval ho.

Záverom ešte poukázal na skutočnosti, ktoré prezentoval v záverečnej reči. Ku spáchaniu skutku sa priznal, ospravedlnil sa a ľutoval skutok. Mal ťažšiu životnú krízu. Za ten čas, čo strávil vo väzbe, a neskôr aj vo výkone trestu, si uvedomil svoje chyby a činy, ktorých sa dopustil a veľmi to ľutuje. Na záver sa ešte vyjadril, že by urobil všetko, čo by bolo v jeho silách, aby napravil, čo spôsobil.

Čo sa týka jeho osobných pomerov, má družku a dve maloleté deti, a teda v tomto prípade poukazuje na ust. § 34 ods. 2 Tr. zákona, kedy trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Má za to, že uložením trestu pod dolnou hranicou trestnej sadzby by bol v danom prípade splnený účel trestu a to jednak z hľadiska individuálnej prevencie, tak z hľadiska generálnej prevencie a v konečnom dôsledku by oveľa menším spôsobom zasahoval a vplýval na jeho rodinu a blízke osoby. V konaní bolo preukázané, že je otcom dvoch maloletých detí. V tomto prípade poukázal na komentár C.H.Beck Trestný zákon, všeobecná časť, komentár - 1. diel, kde na strane 307 je uvedený komentár k dotknutému ust. § 39 ods. 1 Tr. zákona, kedy podľa autorov skutočnosť, že sa obvinený riadne stará o početnú rodinu, ktorá je na neho výživou odkázaná, sa môže považovať za mimoriadne pomery páchatel'a.

Má za to, že uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov osobe, ktorá sa k spáchaniu trestného činu priznala, ľutovala ho, pri ktorom nevznikla žiadna škoda, je neprimerane prísne o to viac, že je osobou, ktorá má dve maloleté deti odkázané na jeho starostlivosť.

Na základe vyššie uvedeného preto žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 18.03.2024, sp. zn. 6T/106/2023, a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie vo veci, alebo aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že pri uplatnení ust. § 39 Tr. zákona mu uloží trest odňatia slobody kratšieho trvania pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Z dôvodov odvolania obž. H. I. plynie, že sa nestotožňuje s rozsudkom vo všetkých jeho výrokoch z dôvodu, že z vykonaného dokazovania nie je preukázaná jeho vina. V rámci predmetného odôvodnenia rozsudku súd bral ako hlavný dôvod preukázania jeho viny dôkazy a to výsluch obžalovaného A. B. a obžalovaného J. K.. Taktiež podľa súdu jeho vina bola preukázaná z výsluchu poškodeného L. F..

S uvedeným sa nestotožňuje, nakoľko podľa jeho názoru sú výsluchy obžalovaných A. B. a J. K. v rozpore s videozáznamom skutku, ktorý bol oboznámený na hlavnom pojednávaní. Z uvedeného videozáznamu je zrejmé, že hovoril pravdu, že sa s ostatnými obžalovanými, na žiadnej lúpeži nedohodol. Z videozáznamu je zrejmé, že obžalovaný B. si vyhládol poškodeného a taktiež, že on prišiel do parku skôr ako obžalovaný B. a z inej strany a v sprievode manželky a následne si sadol k poškodenému a komunikoval s ním. Až po čase prišiel obžalovaný B. a bez toho, aby sa s obžalovaným I. dohovárал, pristúpil k poškodenému a k nemu a vyzval ho, aby sa odsunul a sadol si medzi poškodeného a neho. On sa na istú dobu postavil k lavičke, ale bol v bezprostrednej blízkosti poškodeného, teda podľa jeho názoru je vylúčené, aby sa v tejto chvíli dohadoval so spoluobžalovanými na lúpeži.

Zároveň je videozáznam v priamom rozpore s tvrdením obžalovaného B., že sa B. vyhráždal bitkou, keď lúpež nevykoná, keď sám obžalovaný B. je iniciátor, na videozázname je to jasne vidieť, že k ničomu takému, že by sa niekomu vyhráždal, nedošlo. Taktiež na videozázname je jasne vidieť, že on spolu s taškou odchádza od poškodeného a obžalovaného B. ešte predtým, ako obžalovaný B. podopiera poškodeného a vyberá mu z vrecka peňaženku. Teda je toho názoru, že sa na uvedenom skutku nezúčastnil, nebol žiadnym spôsobom činný, neasistoval, nezacláňal kamerám, ale ešte pred skutkom z miesta odišiel.

V rámci prípravného konania aj hlavného pojednávania boli zistené také skutočnosti, ktoré vzbudzujú dôvodne pochybnosti o jeho vine, ktoré by mali byť vyhodnotené v zmysle zásady „in dubio pro reo“.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil v zmysle § 321 ods. 1 písm. a), b) Tr. poriadku a sám rozhodol rozsudkom v zmysle § 322 ods. 3 Tr. poriadku tak, že ho spod obžaloby oslobodí podľa § 285 písm. c) Tr. poriadku, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Obž. ml. J. K. v dodatočne predložených dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu poukázal na to, že v prípravnom konaní pred vyšetrovateľom OR PZ Poprad podrobne popísal spôsob spáchania trestného činu, okolnosti, ktoré mu predchádzali, jeho pohnútku, participáciu na tejto trestnej činnosti, ktorá jednoznačne spočívala v tom že mal výlučne sledovať okolie a dávať pozor.

Súdca v odôvodnení napadnutého rozsudku na str. 6 /deviaty riadok zdola/ správne vyhodnotil zistený skutkový stav kde uviedol „Samotné odňatie peňaženky z vrecka poškodeného mal realizovať obž. B., pričom ďalší dvaja obž. I. a ml. K. v podstate najprv deklarovali silu skupiny, keď poškodeného obstúpili, a hoci po čase odišli od poškodeného, zdržiavali sa v blízkosti vykonávateľa skutku obž. B. a poškodeného sledujúc okolie. To, že došlo k naplneniu dohody, je možné vyvodit' aj z ich nasledujúceho konania, keď

po tom, čo obž. B. vybral peňaženku z vrecka poškodeného, všetci traja z miesta činu ušli, a následne sa aj s peniazmi, ktorých sa zmocnil obž. B., rozdelili.

Tak ak to súd odôvodnil, úmyslom všetkých 3 obžalovaných bolo ukradnúť poškodenému peňaženku, o ktorej vedeli, že poškodený ju má v zadnom vrecku nohavíc. Obž. B. na hlavnom pojednávaní na otázku, aby popísal akým spôsobom skutok prebehol, od momentu, keď sa poškodený postavil až kým sa dostal na zem, obž. uviedol, cit. str. 7 zápisnice z HP zo dňa 17.1.2024 (posledný odsek) „Poškodený sa postavil, chcel ísť, ale by spadol, tak som ho zachytil ľavou rukou a pravou rukou som mu vybral tú peňaženku a oni dvaja stáli predtým poškodeným a pred kamerou a poškodený sa na nich oháňal palicou, lebo sa nemal ako obrániť, bol to starší muž. Peňaženku som mu vytiahol zo zadného vrecka, okrem peňaženky som mu nič iné nezobral a potom som ho položil na zem až tak, že až ľahol na chrbát a všetci traja sme odišli“.

Predbežnou otázkou, s ktorou sa musel súd prvého stupňa vysporiadať, bola skutočnosť, či obž. B. zachytil poškodeného ľavou rukou z dôvodu na prekonanie alebo zamedzenie kladeného alebo očakávaného odporu, alebo tak ako to uviedol „chcel ísť sám, ale by spadol, tak som ho zachytil ľavou rukou“. Mám za to, že aj z kamerového záznamu prehrateho na hlavnom pojednávaní nie je 100 % zrejmé, v ktorom momente došlo k odcudzeniu peňaženky z vrecka poškodeného a teda, či pridržanie si poškodeného ľavou rukou smerovalo na zabránenie jeho pádu alebo na zamedzenie kladeného alebo očakávaného odporu.

V zmysle súdnej praxe sa násilím rozumie použitie fyzickej sily na prekonanie alebo zamedzenie kladeného alebo očakávaného odporu. Násilie alebo hrozba bezprostredného násillia sú tu prostriedkom na zmocnenie sa cudzej veci, preto musia predchádzať zmocneniu sa cudzej veci.

Má za to, že v danom prípade nie je preukázaná taktiež subjektívna súvislosť, spočívajúca v jednotnom zámere páchatel'ov, ktorý jednotlivými konaniami naplnili skutkovú podstatu rovnakého trestného činu. Znak subjektívnej súvislosti spočíva v postupnom uskutočňovaní jednotného zámeru, ktorý musí byť daný od počiatku trestného činu, čo v tomto prípade nebolo, keďže ja som od počiatku konal v úmysle dávať výlučne pozor pri zmocnení sa cudzej peňaženky a nie použiť pri tom násilie. Keďže jeden trestný čin musí vyplývať z jednej vôle páchatel'ov a v tomto prípade sme sa na konaní nezhodli, keďže úmyslom všetkých obž. bolo výlučne kraďnúť a nie dopustiť sa pritom násillia. To, že obž. B. použil pri skutku aj násilie, vyplývalo z jeho vlastného rozhodnutia v danom okamihu, o ktorom on a aj obž. I. nemali vedomosť.

S poukazom na hore uvedené skutočnosti mal za to, že svojim konaním naplnil materiálne znaky skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zákona spáchaného formou spolupáchatel'stva podľa § 20 Tr. zákona, preto navrhol, aby odvolací súd v celom rozsahu zrušil napadnutý rozsudok v jeho výroku o vine ako aj o treste, a vo veci rozhodol tak, že ho uzná vinným zo spáchania uvedeného trestného činu krádeže, a pri zohľadnení poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. j), 1) Tr. zákona, aby mu uložil podľa § 212 ods. 3 Tr. zákona, § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona, § 117 ods. 1 Tr. zákona podmienený trest odňatia slobody pri dolnej hranici zníženej trestnej sadzby s určením primeranej skúšobnej doby, príp. aby mu podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona mimoriadne znížil trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby vzhľadom na okolnosti spáchania trestného činu a jeho podiel na uvedenom trestnom čine.

Na podklade takto riadne a včas podaných odvolaní obžalovanými ako osobami na to oprávnenými krajský súd nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolania obžalovaných I. a ml. K. nie sú dôvodné a odvolanie obžalovaného B. je opodstatnené.

V prvom rade odvolací súd preskúmal správnosť postupu konajúceho súdu, pričom zistil, že obžalovaní mali možnosť vyjadriť sa ku skutku kladenému im za vinu, mali možnosť navrhovať dôkazy, ktoré by preukazovali ich nevinu, resp. zmierňovali ich vinu, a tiež mali možnosť v rámci záverečnej reči predložiť argumentáciu o ich nevine, resp. k zmierneniu ich viny, a k výroku o treste. V konaní boli zastúpení obhajcami, ktorí reálne uplatňovali ich práva na obhajobu, postup konajúceho súdu v tomto rozsahu je tak v súlade so zákonom.

Konajúci súd vykonal dokazovanie podľa pravidiel stanovených procesným predpisom, preto o výsledky procesu dokazovania mohol opierať svoje skutkové zistenia. Podstatný obsah jednotlivých dôkazov

konajúci súd rozviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku, v ktorom súčasne aj prezentoval ich hodnotenie. Konajúci súd pritom vychádzal z priznania obž. A. B., ktorý vyhlásil, že je vinným zo spáchania skutku, a toto jeho vyhlásenie bolo konajúcim súdom prijaté v súlade so zákonom, a ktorý súčasne vypovedal k priebehu skutkového deja. Okrem toho skutkové zistenia ustálil i na podklade výpovede obž. ml. J. K., ktorý v podstate tiež priznal spáchanie skutku s výhradou voči jeho právnomu posúdeniu, pretože dohodnutým zámerom nebolo použitie násilia. Obž. H. I. popieral spáchanie skutku a tvrdenie obž. A. B., že ho naviedol na spáchanie skutku, považuje za jeho vyvíňovanie. Aj keď vo výpovediach obžalovaných A. B. a ml. J. K. sú určité rozpory, z obsahu ich výpovedí je nepochybné, že všetci traja, vrátane obž. I., sa dohodli, že sa zmocnia peňaženky poškodeného F., pričom všetkým bolo zrejmé, že ide o osobu vyššieho veku, ktorá má problémy s chôdzou, keď drží stareckú palicu, čo všetci traja využili pre naplnenie svojho zámeru zmocnenia sa peňaženky takejto zraniteľnej obeť. Tvrdenie obž. J. B. o existencii vzájomnej dohody medzi obžalovanými potvrdzuje aj tvrdenie obž. ml. J. K., ktorý najprv nechcel kradnúť, ale keď s tým H. I. súhlasil, tak potom súhlasil aj on. O tom, že iniciátorom skutku mal byť obž. H. I., svedčí aj výpoveď poškodeného, podporovaná kamerovým záznamom, z ktorých dôkazov plynie, že po príchode do parku obž. H. I. si najprv prisadol k poškodenému na lavičku, viedol s ním podozrivé reči, poškodený si chcel odsadnúť, a keď prišiel obž. A. B., prebehla medzi obžalovanými komunikácia, k nim sa pridala aj ml. J. K. a po nej došlo k spáchaniu skutku spôsobom popísaným v obžalobe. Vykonávateľom bol obž. A. B., pričom obžalovaní H. I. a ml. J. K. najprv deklarovali silu skupiny, keď poškodeného obštúpili, a hoci po čase odišli od poškodeného, zdržiavali sa v blízkosti vykonávateľa skutku a poškodeného sledujúc pritom okolie. To, že došlo k naplneniu dohody možno vyvodiť aj z následného konania obžalovaných, ktorí sa s peniazmi poškodeného rozdelili. O použití násilia obž. B. pri zmocnení sa peňaženky poškodeného museli byť obžalovaní H. I. a ml. J. K. uzrozmeneň, keďže poškodený mal peňaženku v zadnom vrecku a odháňal ich od seba aj použitím palice, ktorú mal pri sebe na pomoc pri chôdzi.

Ustálený skutkový stav vo výroku o vine podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania. Niet pochybností o tom, že v čase spáchania skutku sa na mieste nachádzali všetci traja obžalovaní, bezprostredne pri odňatí peňaženky zo zadného vrecka nohavíc bol pri poškodenom iba obž. A. B., avšak obžalovaní ml. J. K. a H. I. sa nachádzali v blízkosti poškodeného a obž. A. B.. Je potrebné súhlasiť aj so záverom konajúceho súdu, že i násilie produkované zo strany obž. A. B. pri vybratí peňaženky z nohavíc poškodeného je preukázané. Ak sa poškodený oháňal opornou palicou, ktorú mal pri sebe, na obžalovaných, robil tak len z dôvodu svojej obrany voči obžalovaným, ktorí sa zdržiavali v jeho blízkosti a posielal ich preč. Už len z reakcie poškodeného na prítomnosť najprv obž. I. a neskôr ďalších prítomných obžalovaných ml. J. K. a A. B. možno usudzovať, že úmysel zmocniť sa vecí poškodeného tu bol, k čomu vypovedal jednak poškodený, s ktorým komunikoval ako prvý obž. H. I., pričom z ich rozhovoru zistil poškodený, že chce niečo od neho, a jednak sa k dohode o zmocnení sa peňaženky vyjadrili i obž. A. B. a obž. ml. J. K.. Niet dôvod spochybňovať výpovede obžalovaných A. B. a ml. J. K. ohľadne dohody okradnúť poškodeného u všetkých troch obžalovaných, pretože o úmysle zobrať peňaženku poškodeného možno u obž. H. I. usudzovať i z výpovede poškodeného. Napokon je potrebné uviesť i to, že obžalovaný I. bol prítomný pri odňatí peňaženky poškodenému, a skutočnosť, že vstal z lavičky v čase, kedy obž. B. začal vyberať poškodenému peňaženku z vrecka nohavíc pridriavajúc si ho ľavou rukou, a urobil pár krokov sledujúc po celú dobu poškodeného s obž. B., kým obž. B. nepoložil poškodeného na zem, vyvracia jeho obranu, že pred skutkom odišiel.

Obž. ml. J. K. namietal zavinenie vo vzťahu k použitému násiliu, keďže podľa neho sa dohodli len na okradnutí poškodeného. S touto námietkou sa odvolací súd nestotožnil a aj v tomto smere považuje úvahy konajúceho súdu za správne a zodpovedajúce výsledkom vykonaného dokazovania. Je preukázané, že obžalovaní sa dohodli na zmocnení sa peňaženky poškodeného, ktorú mal v zadnom vrecku nohavíc. Túto okolnosť zistil už obž. H. I., ktorý oslovil ostatných dvoch obžalovaných k spáchaniu trestného činu vedomý si trestnoprávných následkov za protiprávne konanie so zreteľom na jeho kriminálnu minulosť. Po vzájomnej dohode sa vykonávateľom stal obž. A. B., pričom obž. I. a ml. J. K. boli aj s použitím násilia uzrozmeneň. Uzrozmeneň možno vyvodiť z okolností skutkového deja, predovšetkým zo zaháňania sa poškodeného opornou palicou ešte predtým, ako sa obž. A. B. zmocnil za použitia násilia peňaženky, keď poškodeného odzadu zovrel v oblasti ramien, a následne ho stiahol na zem, kde ho nechal ležať. Z obrany poškodeného mohli teda obžalovaní predpokladať, že bude potrebné použiť násilie a takémuto konaniu nezabránili, hoci sa nachádzali vo veľmi malej vzdialenosti od poškodeného a obž. B., ktorý držal poškodeného za hrudník a pritom sa snažil vybrať mu z vrecka nohavíc peňaženku, čo sa mu napokon podarilo. Z kamerového záznamu je jednoznačné, že obž. B.

nepomáhal poškodenému za účelom udržania jeho stability, ale si ho pridržieval, aby obmedzil pohyb poškodenému a vybral peňaženku z vrecka a keď sa mu to podarilo, obž. I. vstal z lavičky, na ktorej dovtedy sedel a pozoroval konanie obž. B..

Za daných zistení správne postupoval konajúci súd, ak konanie obžalovaných po právnej stránke posúdil ako spolupáchateľstvo zločinu lúpeže podľa § 20 k § 188 ods. 1, 2 písm. d) Tr. zákona s poukázaním na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zákona. Obžalovaní spoločným konaním naplnili objektívnu stránku základnej skutkovej podstaty zločinu lúpeže, keď použili násilie proti inému v úmysle zmocniť sa cudzej veci. Je faktom, že zákonné znaky uvedeného zločinu naplnil fakticky len obžalovaný A. B., na čo poukázal konajúci súd, avšak obžalovaní H. I. a ml. J. K. sa s obž. B. dohodli na čine, popritom demonštrovali silu skupiny a robili tzv. stenu obž. B., keď pozorovali okolie, podporovali ho v konaní a umožnili tým nerušené dokonanie predmetného trestného činu. Kvalifikačný moment „čin spáchali na chránenej osobe“ bol naplnený tým, že objektom ich protiprávnej činnosti sa stala osoba vyššieho veku podľa § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zákona, pričom za túto sa považuje podľa § 127 ods. 3 Tr. zákona osoba staršia ako šesťdesiat rokov. Obžalovaní spáchali prerokovaný zločin v súvislosti práve s vekom poškodeného, ktorý v čase jeho spáchania mal vek 80 rokov, čo bolo poznateľné podľa vonkajších znakov tváre a prejavu poškodeného navonok, či už verbálneho alebo pohybového, pretože takáto osoba je ľahšie zraniteľnejšou, premožiteľnejšou.

Spolupáchateľstvo predpokladá spáchanie trestného činu spoločným konaním a aj úmysel k tomu smerujúci. O spoločné konanie ide vtedy, ak každý zo spolupáchateľov naplnil svojím konaním všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo ak každý zo spolupáchateľov svojím konaním uskutočnil len niektorý zo znakov skutkovej podstaty trestného činu, ktorá je naplnená len súhrnom týchto konaní, alebo ak konanie každého zo spolupáchateľov je aspoň článkom reťazca, pričom jednotlivé činnosti - články reťazca - smerujú k priamemu vykonaniu trestného činu a len vo svojom celku tvoria jeho skutkovú podstatu a pôsobia súčasne. K naplneniu pojmu spolupáchateľstva nie je potrebné, aby všetci spolupáchatelia sa zúčastnili na trestnej činnosti rovnakou mierou. Postačuje aj čiastočné prispenie, hoci aj v podriadenej úlohe, len keď je vedené rovnakým úmyslom ako činnosť ostatných spolupáchateľov a je tak objektívne i subjektívne zložkou deja, tvoriaceho vo svojom celku trestné konanie. Spolupáchateľstvo je potrebné teda chápať tak, že ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoma alebo viacerými osobami, zodpovedá každá z nich, ako by trestný čin spáchala sama, a ak bol trestný čin spáchaný v spolupáchateľstve, je irelevantné, akým konkrétnym dielom sa ten ktorý zo spolupáchateľov na konaní podieľal (primerane NS ČR 3Tdo/604/2014).

Ak teda obž. H. I. namietal, že sa konania nedopustil, spoločná dohoda na spáchaní trestného činu a jeho účasť na samotnej lúpeži v rozsahu, že stál blízko obž. B. a poškodeného, čím deklaroval silu skupiny, podporoval obž. B. v jeho konaní a súčasne kontroloval okolie, je postačujúcim na vyhodnotenie tejto jeho účasti ako spolupáchateľa na čine. Je potrebné uviesť, že bol to práve obž. H. I., ktorý bol iniciátorom tohto činu navádzajúcim na jeho realizáciu iného. Obdobný podiel na skutku mal aj obž. ml. K., ktorý namietal práve úmysel zmocniť sa cudzej veci násilím, ale z už vyššie uvedeného je zrejmé, že nepriamy úmysel je preukázaný, keďže vedel, že obž. B. sa má podľa ich dohody zmocniť peňaženky poškodeného, ktorý sa zaháňal barlou voči nim, a preto odpor poškodeného bude zrejme potrebné prekonať, pričom pri použití násilia obž. B. neurobil nič, čo by nasvedčovalo tomu, že s použitím násilia nesúhlasí, hoci stál v blízkosti poškodeného, ale spoločne s obž. I. nielen dávali pozor, ale aj deklarovali silu skupiny, aby sa poškodený nebránil. Preto všetci obžalovaní sú považovaní za spolupáchateľov.

Následne odvolací súd preskúmal aj výroky o treste.

Obž. A. B. bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov pri zohľadnení jednej poľahčujúcej okolnosti, ktorou bolo priznanie sa k spáchaniu trestnej činnosti a oľutovanie svojho činu podľa § 36 písm. l) Tr. zákona, čo viedlo k zníženiu hornej hranice trestnej sadzby podľa § 38 ods. 3 Tr. zákona. Konajúci súd po vyhodnotení doterajšieho spôsobu života obž. B., s prihliadnutím na priznanú poľahčujúcu okolnosť, na spôsob spáchania skutku, jeho následok, mieru jeho zavinenia, ako aj možnosti nápravy obžalovaného uzavrel, že uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov je trestom primeraným, ktorý zabezpečí účel trestu vymedzený v § 34 ods. 1 Tr. zákona. Za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d) Tr. zákona možno uložiť odňatie slobody na 7 rokov až 12 rokov. Pri prevahe poľahčujúcich okolností sa aplikovala zásada zmiernenia sadzby znížením hornej hranice o jednu tretinu

z rozdielu hornej a dolnej hranice, preto konajúci súd ukladal trest v upravenej trestnej sadzbe od 7 rokov do 10 rokov 4 mesiacov.

Odvolačný súd by sa stotožnil s uložením trestu odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby, pokiaľ by obžalovaný nevyhlásil, že je vinným zo spáchania skutku, ktoré bolo súdom prijaté. Keďže obžalovaný sa vzdal možnosti prejednať jeho vec verejne bez toho, aby poznal výmeru trestu, odvolačný súd uzavrel, že v prípade obž. B. je možné analogicky použiť zmiernovacie ustanovenie § 39 ods. 4 Tr. zákona ako je to v prípadoch dohody o uznaní viny a prijatí trestu. Na základe uvedeného potom odvolačný súd uzavrel, že obž. B. je možné zmierniť trest, nie však o jednu tretinu, keďže bolo potrebné vziať na zreteľ aj predchádzajúce odsúdenia obžalovaného a teda, že v jeho prípade ide o recidívu v páchaní trestnej činnosti. Keďže dolná hranica trestnej sadzby znížená o jednu tretinu, čo činí o 28 mesiacov, je 4 roky 8 mesiacov, uloženie trestu vo výmere 5 rokov je trestom primeraným k všetkým okolnostiam prípadu. Pretože obžalovaný A. B. doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorá skutočnosť plynie z odpisu registra trestov, pre účely výkonu trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia v zmysle § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona.

Obž. H. I. konajúci súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov 6 mesiacov nepodmienečne pri použití sprisňovacieho ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zákona, pretože už bol za zločin odsúdený. Táto okolnosť je preukázaná odpisom registra trestov, podľa ktorého obž. I. bol rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/149/2011 zo dňa 07.12.2011 uznaný vinným z trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d) Tr. zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov 8 mesiacov, ktorý vykonal dňom 27.03.2016. Konajúci súd so zreteľom na túto okolnosť zvyšoval dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 38 ods. 5 Tr. zákona o jednu polovicu z rozdielu hornej a dolnej hranice trestnej sadzby, čo je zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby 7 rokov o 2 a 1 roka, teda na 9 rokov 6 mesiacov.

Z uvedeného tak možno vyvodíť, že obž. H. I. bol uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby, pričom mu bola priznaná jedna priťažujúca okolnosť, že už bol pred spáchaním prerokúvaného trestného činu odsúdený za iné úmyselné trestné činy (§ 37 písm. m) Tr. zákona). Uložený trest na dolnej hranici trestnej sadzby je zákonným trestom, ktorý zohľadňuje všetky okolnosti prípadu, ako aj doterajší spôsob života obžalovaného a možnosti jeho nápravy. Správne postupoval konajúci súd aj pri určení spôsobu výkonu uloženého trestu odňatia slobody, ak obž. H. I. podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pretože pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu za iný úmyselný trestný čin.

Obž. ml. J. K. bol za uvedený zločin lúpeže uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s prihliadnutím na priznané poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), l) Tr. zákona. Tie spočívajú v tom, že obžalovaný mladistvý pred spáchaním trestného činu viedol riadny život a k trestnej činnosti sa priznal a oľutoval spáchanie trestného činu. Keďže sa trest ukladal mladistvému páchatelovi, konajúci súd trestnú sadzbu upravil podľa ust. § 117 ods. 1 Tr. zákona, podľa ktorého sa trestné sadzby u mladistvých znižujú na polovicu, pričom horná hranica zníženej trestnej sadzby nesmie prevyšovať sedem rokov a dolná hranica zníženej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dva roky. Pri aplikácii tohto ustanovenia tak konajúci súd mal k dispozícii upravenú trestnú sadzbu na 2 roky až 6 rokov. Z výmery uloženého trestu odňatia slobody je zrejmé, že tá bola určená konajúcim súdom na jej dolnej hranici, pričom horná hranica bola upravovaná aj podľa § 38 ods. 3 Tr. zákona, teda sa znižovala o jednu tretinu, čo je 1 rok 8 mesiacov, na 4 roky 4 mesiace. Vzhľadom k tomu, že obžalovaný ml. K. doposiaľ súdne trestaný nebol, konajúci súd mu výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienečne odložil za splnenia podmienok stanovených v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a podľa § 119 ods. 1 Tr. zákona mu určil skúšobnú dobu na 2 roky, počas ktorej má viesť riadny život a nedopúšťať sa protiprávných konaní, v opačnom prípade súd nariadi výkon uloženého trestu odňatia slobody.

Aj v prípade uloženého trestu odňatia slobody obž. ml. J. K. odvolačný súd ho vyhodnotil ako zákonný a primeraný k všetkým zisteným okolnostiam prípadu a k osobe obžalovaného mladistvého, pretože uňho ide o prvé protiprávne konanie v trestnoprávnej rovine a účel trestu sa dá dosiahnuť aj hrozbou jeho výkonu. Je však len na obž. ml. J. K., či sám svojím správaním prispeje k svojej náprave, alebo pre jeho nápravu bude nevyhnutná intervencia štátu pri obmedzení jeho osobnej slobody.

Výrok o náhrade škody, ktorým boli obžalovaní zaviazaní poškodenému L. F. uhradiť 70,- eur, zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania. Obž. H. I. prostredníctvom svojej manželky poukázal poškodenému sumu 20,- eur, preto pri spôsobení celkovej škody 90,- eur zostalo poškodenému nahradiť ešte čiastku 70,- eur. So zvyškom nároku na náhradu škody bol poškodený odkázaný na civilný proces.

S poukázaním na vyššie uvedené zistenia a z nich plynúce úvahy odvolací súd vyhovel odvolaniu obž. A. B. zmiernením trestu a odvolania obžalovaných H. I. a ml. J. K. zamietol ako nedôvodné postupom podľa § 319 Tr. poriadku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.